

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM V BANSKEJ BYSTRICI

Cesta k nemocnici 1, 97556 Banská Bystrica

Číslo spisu

RÚVZBB/OHVBPKV/155/8553/2024

Banská Bystrica

04. 07. 2024

ROZHODNUTIE

Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

Popis konania / Účastníci konania

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici (ďalej len „správny orgán“) ako orgán štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín (ďalej len „ÚKP“) podľa § 21 ods. 1 písm. b), § 23 ods. 2 písm. a) a § 23 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 152/1995 Z. z.“) za použitia § 3 ods. 1 písm. c), § 6 ods. 1 v spojení s prílohou č. 1 bod 19. zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 355/2007 Z. z.“) v konaní o správnych deliktoch na úseku úradnej kontroly potravín podľa § 28 zák. č. 152/1995 Z. z. účastníka konania: Alije Haringová – ZMRZLINA HALIMI, IČO: 22718435, miesto podnikania: Krátka 18, 974 01 Banská Bystrica, v súlade s § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 71/1967 Zb.“) rozhodol takto:

Výrok

Účastník konania: Alije Haringová – ZMRZLINA HALIMI, IČO: 22718435, miesto podnikania: Krátka 18, 974 01 Banská Bystrica, (ďalej len „účastník konania“), ako prevádzkovateľ zariadenia Zmrzlina Halimi, Štefánikovo nábrežie 7115, 974 01 Banská Bystrica (ďalej len „prevádzka účastníka konania“) sa uznáva za vinného zo spáchania správneho deliktu na úseku úradnej kontroly potravín,

preto, že

dňa 24.08.2023 v čase od 09:40 h do 10:05 h mal v prevádzke účastníka konania umiestnené potraviny, pri ktorých bolo zistená prítomnosť celkového mliečneho alergénu v množstve >25 mg/kg, čo je nad najvyšší štandard kalibračnej krivky,

čím spáchal

správny delikt na úseku úradnej kontroly potravín podľa § 28 ods. 4 písm. d) zák. č. 152/1995 Z. z., ktorého sa dopustí fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ak v rozpore so zák. č. 152/1995 Z. z. alebo osobitnými predpismi umiestňuje na trh potraviny bez označenia prítomnosti výrobkov a látok spôsobujúcich alergiu alebo neznášanlivosť, ak ich obsahujú,

za čo účastníkovi konania správny orgán ukladá pokutu

podľa § 28 ods. 4 písm. d) vo výške 1000,- € (slovom: „tisíc eur“), ktorú je účastník konania povinný zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici vedený v Štátnej pokladnici, č. SK42 8180 0000 0070 0020 7249, konštantný symbol: 0968, variabilný symbol: 1552024.

Odôvodnenie

Správny orgán je podľa ustanovení § 21 ods. 1 písm. b), § 23 ods. 2 písm. a) a § 23 ods. 6 zák. č. 152/1995 Z. z. za použitia § 3 ods. 1 písm. c), § 6 ods. 1 v spojení s prílohou č. 1 bod 19. zák. č. 355/2007 Z. z. ako orgán štátnej správy vo veciach úradnú kontrolu potravín (ďalej len „ÚKP“) oprávnený prejednávať správne delikty na úseku ÚKP.

Dňa 13.09.2023 v čase od 12:30 h do 13:00 h vykonali zamestnanci správneho orgánu ako orgánu štátnej správy vo veciach ÚKP úradnú kontrolu podľa 21 ods. 1 písm. b) zák. č. 152/1995 Z. z. v prevádzkarni účastníka konania.

Počas výkonu ÚKP zamestnanci správneho orgánu prevádzkovateľke p. Haringovej oznámili, že chemickou analýzou vzorky „Grepová zmrzlina“ odobratej dňa 24.08.2023 (Protokol o skúške č. 13278/2023 zo dňa 04.09.2023) bola zistená prítomnosť celkového mliečneho alergénu v množstve >25 mg/kg, čo je nad najvyšší štandard kalibračnej krivky, pričom podľa označenia pre zákaznikov, nebola v uvedenom druhu zmrzliny deklarovaná prítomnosť mliečneho alergénu.

Látky alebo výrobky spôsobujúce alergie alebo neznášanlivosť musia byť označené podľa Prílohy II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004. V zozname zložiek musia byť odlišené od zvyšnej časti zoznamu zložiek, napríklad prostredníctvom písma, štýlu alebo farby pozadia.

Skutočnosti z výkonu ÚKP boli zapísané do Zápisnice z ÚKP zo dňa 13.09.2023 (ďalej len „zápisnica“). Prevádzkovateľka sa vyjadrila, že okamžite označí alergénom tento druh zmrzliny a situáciu bude ďalej riešiť s dodávateľom.

Podľa čl. 40 prvej vety zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „Ústava SR“), každý má právo na ochranu zdravia.

Podľa § 23 ods. 2 písm. a) zák. č. 152/1995 Z. z. vykonávajú orgány verejného zdravotníctva úradnú kontrolu potravín v prevádzkarniach verejného stravovania vrátane výroby cukrárskych výrobkov, zmrzliny a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach.

Podľa § 21 ods. 1 písm. b) zák. č. 152/1995 Z. z. sú orgánmi štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín podľa tohto zákona a osobitných predpisov orgány verejného zdravotníctva.

Podľa § 3 ods. 1 písm. c) zák. č. 355/2007 Z. z. sú orgánmi verejného zdravotníctva v rozsahu ustanovenom týmto zákonom regionálne úrady verejného zdravotníctva.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 152/1995 Z. z. sú prevádzkovatelia povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zák. č. 152/1995 Z. z. ten, kto predáva potraviny vrátane predaja na diaľku, zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu predávaných potravín.

Podľa § 23 ods. 6 zák. č. 152/1995 Z. z. ukladajú orgány úradnej kontroly potravín v rámci svojej pôsobnosti opatrenia a pokuty a prerokujú priestupky, ktoré zistia pri výkone úradnej kontroly potravín.

Podľa § 28 ods. 4 písm. d) zák. č. 152/1995 Z. z. uloží orgán úradnej kontroly potravín právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 1 000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny bez označenia prítomnosti výrobkov a látok spôsobujúcich alergiu alebo neznášanlivosť ak ich obsahujú.

Podľa § 28 ods. 10 prvej vety zák. č. 152/1995 Z. z. prihliada orgán úradnej kontroly potravín na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť páchatel'a a na to, či ide o opakované protiprávne konanie.

Podľa § 28 ods. 11 zák. č. 152/1995 Z. z. konanie o uložení pokuty možno začať do jedného roka odo dňa, keď orgán úradnej kontroly potravín zistil porušenie povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Podľa § 28 ods. 13 zák. č. 152/1995 Z. z. na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje správny poriadok.

Podľa § 3 ods. 1 prvej vety zák. č. 71/1967 Zb. postupujú správne orgány v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi.

Podľa § 47 ods. 1 prvej vety zák. č. 71/1967 Zb. rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade).

Na základe zistených skutočností orgán úradnej kontroly potravín upovedomil dňa 11.6.2024 účastníka konania o začatí správneho konania.

V § 21 zák. č. 71/1967 Zb. je zakotvený inštitút ústneho pojednávania, pričom uvedený inštitút ponecháva výlučne na zvážení správneho orgánu, či toto ústne pojednávanie nariadi, alebo nie. V prejednávanej právnej veci sa správny orgán zaoberal potrebou nariadenia ústneho pojednávania, pričom dospel k záveru, že si to povaha veci nevyžaduje, nakoľko správny orgán disponuje dostatočným dôkazným materiálom na účely jednoznačného preukázania porušenia povinností účastníka konania. Jednotlivé dôkazy posudzované samostatne, ako aj vo vzájomnej súvislosti svedčia o skutočnosti, že skutkový stav veci bol správnym orgánom zistený v dostatočnej miere a je dostatočným základom pre vydanie rozhodnutia.

Na konanie o uložení sankcie za predmetný správny delikt sa vzťahuje zásada jednotnosti správneho konania, ktorá okrem iného umožňuje účastníkovi správneho konania uskutočňovať procesné úkony a nimi realizovať svoje procesné práva a plniť procesné povinnosti v priebehu celého správneho konania, teda od jeho začatia až po právoplatnosť meritórneho rozhodnutia vo veci. Účastník konania tak bol oprávnený predložiť správnemu orgánu písomné vyjadrenie, ktorým by z jeho strany preukázal, že k správnomu deliktu na úseku úradnej kontroly potravín nedošlo.

Správny orgán vyzval dňa 05.06.2024 účastníka konania, aby využil svoje právo a podľa § 33 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. sa písomným podaním adresovaným správnemu orgánu vyjadril pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladom, predovšetkým k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhol doplnenie podkladov potrebných k rozhodnutiu. Výzva na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia bola účastníkovi konania doručená dňa 11.06.2024.

Účastník konania ako osoba čeliaca správnej sankcii bol informovaný o podozrení proti nemu, mal poskytnutý priestor na prípravu svojej obhajoby, bol informovaný o povahe dôkazov proti nemu a bolo mu umožnené vyjadriť sa predtým, ako bolo prijaté vo veci rozhodnutie. Účastník konania správnemu orgánu v stanovenej lehote vyjadrenie nedoručil.

V súvislosti so správnym konaním vedeným pre vyššie uvedené zistenie správny orgán uvádza, že povinnosťou účastníka konania bolo zabezpečiť, aby na trh neboli umiestňované potraviny bez označenia prítomnosti výrobkov a látok spôsobujúcich alergiu alebo neznášanlivosť. Účastník konania bol povinný zabezpečiť splnenie všetkých povinností tak, ako to určuje zákon a osobitné predpisy, čo však vzhľadom k uvedenému nebolo splnené a orgán úradnej kontroly potravín vyhodnotil takéto konanie ako konanie v rozpore so zákonom, ktoré navyše ohrozuje osoby na zdraví a živote.

Jednotlivé ustanovenia zák. č. 152/1995 Z. z., rovnako ako ustanovenia osobitných právne záväzných predpisov majú kogentný charakter a teda nie je možné sa od nich odchýliť. Účastník konania ako prevádzkovateľ prevádzkarne výroby zmrzliny objektívne zodpovedá za ich nedodržanie.

Subjektom správnych deliktov na úseku ÚKP môže byť len právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ.

Subjektívna stránka správnych deliktov právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb nie je založená na zavinení. Zavinenie sa nevyžaduje, neskúma sa ako znak skutkovej podstaty. Na vyvodenie administratívnoprávnej

zodpovednosti postačí len porušenie alebo nesplnenie právnej povinnosti stanovenej v zák. č. 152/1995 Z. z. Zodpovednosť za porušenie zák. č. 152/1995 Z. z. je absolútnou objektívnou zodpovednosťou, keďže zák. č. 152/1995 Z. z. neupravuje liberačné dôvody, ktoré by páchatel'a zbavili zodpovednosti za tento správny delikt. Orgán ÚKP skúma len porušenie právnej povinnosti, existenciu protiprávneho následku a príčinnú súvislosť medzi konaním právnickej osoby, resp. fyzickej osoby – podnikateľa a následkom. Taktiež sa právnická osoba, resp. podnikajúca fyzická osoba nezbaví zodpovednosti odkazom na porušenie povinnosti napr. dodávateľa či výrobcu potravín.

Objektom správnych deliktov na úseku ÚKP právnickej osoby, resp. podnikajúcej fyzickej osoby v potravinovom práve je verejný záujem chránený zák. č. 152/1995 Z. z. Verejný záujem je zabezpečenie bezpečnosti a kvality potravín za účelom ochrany zdravia ľudí pred negatívnym účinkom zdravotne nebezpečných potravín. Individuálny objekt, ktorému sa poskytuje ochrana, je ochrana pred výrobou a umiestňovaním na trh potravín bez označenia prítomnosti výrobkov a látok spôsobujúcich alergiu alebo neznášanlivosť (§ 28 ods. 4 písm. d) zák. č. 152/1995 Z. z.).

Objektívnu stránku správnych deliktov charakterizuje protiprávne konanie páchatel'a tohto druhu správneho deliktu, protiprávny následok konania a príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a protiprávnym následkom. Objektívna stránka spočíva v porušení zák. č. 152/1995 Z. z. stanovenej povinnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby – podnikateľa v oblasti potravinového práva. Ustanovenie § 28 ods. 4 písm. d) zák. č. 152/1995 Z. z. vymedzuje objektívnu stránku správneho deliktu ako protiprávne konanie - výroba, umiestňovanie, ktoré je v rozpore so zák. č. 152/1995 Z. z. alebo osobitnými predpismi. Protiprávny následok spočíva v ohrození alebo porušení záujmu a hodnôt chránených zákonom.

Správny orgán ako orgán štátnej správy na úseku ÚKP má na uvedenom skutkovom základe za dostatočne preukázané spáchanie správneho deliktu v potravinovom práve ako osobitného druhu správneho deliktu v oblasti potravinového práva.

V konaní bolo preukázané, že sa účastník konania dopustil správneho deliktu podľa zák. č. 152/1995 Z. z. Správny orgán uloží podľa § 28 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. pokutu od 1 000 eur do 500 000 eur. Na základe vyššie uvedených skutočností správny orgán spáchanie správneho deliktu uvedeného vo výrokovej časti tohto rozhodnutia bude postihovať sankciou od 1 000 eur do 500 000 eur, v dolnej hranici zákonnej sadzby. Z ustanovenia § 28 zák. č. 152/1995 Z. z. vyplýva správnomu orgánu obligatórna povinnosť pristúpiť k uloženiu pokuty v prípade zistenia porušenia niektorej z povinností, ktoré tento zákon ukladá. Pre konštatovanie, či k porušeniu zákona došlo, bol rozhodujúci skutkový stav zistený v čase kontroly odbornými zamestnancami správneho orgánu.

Správny orgán má zato, že protiprávne konanie bolo dostatočne preukázané.

Z príslušných ustanovení zák. č. 152/1995 Z. z. vyplýva, že orgán ÚKP pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, čas trvania, následky protiprávneho konania, minulosť páchatel'a a na to, či ide o opakované protiprávne konanie.

Z hľadiska závažnosti a možných následkov protiprávneho konania bolo pri rozhodovaní o výške pokuty vzaté do úvahy skutkové zistenie, že analýzou vzorky „Grepová zmrzlina“ odobratej dňa 24.08.2023 (Protokol o skúške č. 13278/2023 zo dňa 04.09.2023) bola zistená prítomnosť celkového mliečneho alergénu v množstve >25 mg/kg, čo je nad najvyšší štandard kalibračnej krivky.

Konzumácia potraviny, obsahujúcej zložku spôsobujúcu alergiu, v tomto prípade mlieko (mliečny alergén), môže spôsobiť ľuďom trpiacim alergiou na mlieko rôzne zdravotné ťažkosti. Tak ako aj iné druhy alergií, aj alergia na bielkovinu kravského mlieka sa môže prejavovať ťažkosťami s trávením, dýchaním a kožnými reakciami až do najťažších prejavov, z ktorých najzávažnejším môže byť anafylaktický šok až úmrtie.

Rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré boli z hľadiska času trvania protiprávneho konania zohľadnené pri určovaní výšky postihu bola skutočnosť, že uvedené porušenie povinností sa preukázateľne uskutočnilo v čase a mieste výkonu ÚKP odbornými zamestnancami správneho orgánu, t.j. dňa 24.8.2023 v čase od 09:40 h do 10:05 h. Presný čas trvania protiprávneho stavu (najmä okamih vzniku) nebolo možné zistiť. Je dôvodné predpokladať, že tento stav by pokračoval, ak by úradná kontrola tieto nedostatky neodhalila

Rozhodujúcimi skutočnosťami, ktoré boli z hľadiska minulosti páchatel'a zohľadnené pri určovaní výšky postihu je skutočnosť, že účastník konania sa dopustil správneho deliktu na úseku ÚKP prvýkrát.

Správny orgán sa podrobne a dôkladne zaoberal skutkovými zisteniami uvedenými v zápisnici a uložil účastníkovi konania pokutu, ktorej výška vychádza z objektívnych zistení správneho orgánu a zodpovedá v plnej miere rozsahu a významu zistených nedostatkov. Správny orgán prihliadol na špecifiká konkrétneho prípadu a proporcionalitu uloženej pokuty vo vzťahu k najvyššej možnej pokute, ktorú správny orgán za porušenie povinnosti ustanovenej zákonom môže uložiť, a to od 1 000,- € až do výšky 500 000,- €. Správny orgán zastáva názor, že pri zvažovaní výšky pokuty a jej následnom určení správny orgán okrem zákonných predpokladov uvedených v príslušných ustanoveniach zák. č. 152/1995 Z. z., prihliadal i na charakter sankcie ako takej, ktorou je jej preventívna a represívna funkcia. Správny orgán pri určovaní výšky pokuty prihliadol na záujem účastníka konania na odvrátení protiprávneho stavu, na minulosť účastníka konania a na skutočnosť, že sa nejedná o opakované protiprávne konanie a v neposlednom rade na skutočnosť, že účastník konania v rámci ÚKP sa k veci pred vydaním rozhodnutia nevyjadril a správny orgán nemohol zistiť jeho postoj k spáchanému správne deliktu. Pokuta uložená účastníkovi konania je uložená odôvodnene, v adekvátnej výške a voči účastníkovi konania tak plní represívnu ako aj preventívnu funkciu. Opatrenia a pokuty musia byť účinné, primerané a odradzujúce. Pokuta v tejto výške nie je pokutou likvidačnou, nevybočuje z medzí ustanovených zákonom, je s prihliadnutím na zákonom stanovené medze pokutou primeranou a zároveň pokutou zodpovedajúcou zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona. Už samostatnou výškou dolnej sadzby pokuty zákonodarca poukazuje na dôležitosť zabezpečenia potravinovej bezpečnosti v štáte.

Správny orgán poznamenáva:

Podľa § 28 ods. 7 zák. č. 152/1995 Z. z. ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.

Na základe toho, že pri výkone ÚKP dňa 13.09.2023 bolo v zariadení účastníka konania zistené porušenie platných právnych predpisov, nakoľko účastník konania ako prevádzkovateľ prevádzky verejného stravovania nesplnil povinnosti podľa § 4 ods. 1 a § 12 ods. 1 písm. a) zák. č. 152/1995 Z. z., bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Podľa § 53 a § 54 zák. č. 71/1967 Zb., proti tomuto rozhodnutiu má účastník konania právo v lehote do 15 dní od jeho doručenia podať odvolanie, a to písomným podaním adresovaným Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici, č. 1, 975 56 Banská Bystrica.

Proti rozhodnutiu, ktoré nadobudlo právoplatnosť po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku vo forme odvolania podľa zák. č. 71/1967 Zb., má účastník konania právo podať správnu žalobu na správny súd podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

MUDr. Zora Kľocová Adamčáková, PhD.
regionálna hygienička

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00606979

Doručuje sa

Alije Haringová - ZMRZLINA HALIMI, Krátka 18, 97401 Banská Bystrica, Slovenská republika

Na vedomie

Po právoplatnosti

RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici
finančná učitáreň